

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

פרשת פנחס
שנת תשפ"ד

גליון
ס"ז

שיעורי חינוך

יום ראשון פרשת ראה שנת ה'תשפ"ג

הילד הזה הוא ממש כמוני!

אבל זה לא אומר שאני אשאר עכשו את הכתה הפקר, ונדאי שצריכה להיות משמעת, אומרים לילדים: "עכשו מוציאים את הסדורים" "עכשו הולכים להתפלל", אבל אם יש ילדים שלא מתפללים זה לא אומר ש"הוא לא מענין להתפלל", והוא "ממש ילד רע", אלא זהו 'ילד'.

את זה צריכים להפנים; מצד אחד, אני אהנה אותו ואמר לו מה לעשות, אבל מצד שני אם הוא לא מצית, הוא לא נהיה ממש ממש נוראי.

אם ילד עושה תנועות בכתה, הוא צוחק לעצמו מהמלמד או מהמורה, או שמוצאים ילד שמתחבא עם ילד אחר, הם משחקים בחסר עדינות, צריכים להזכר איך היינו בתור ילדים, כלנו צחקנו מהמלמדים ומהמורות, והתנהגנו לא יפה. כשמלמד או מורה רוצים להתבטא: 'הילד הזה הוא נורא, הוא הרי ממש...' - שיוסיף את המלים: "הוא הרי ממש כמוני!"...

אבל זכרו שאי אפשר להרשות לילדים שייעשו מה שהם רוצים, כי ראש הישיבה אומר שהם עדין ילדים, בהחלט שלא צריכים לחנה, אבל הם לא נהיים עכשו משחתים, רעים ונוראיים, אם הם

תתנו יותר קנסות לאבא שלי"; או, שהיו נותנים לנו רשות ללכת לבית המשפט ולבקש מהשופט עם ה'חאלאט' השחר והפטיש - מה שאנו רוצים, הרי היינו הולכים ומבקשים יפה: "אולי תרשו לאבא שלי לבנות בית", "אולי תרשו לשנות את תכניות הבניה כדי שיכלו לבנות יותר בתים"; או, אם היו יכולים לנסע עכשו לווינגטון לבית הלבן, היו יכולים להכנס לנשיא ולקבל את מה שמבקשים, הנה כל אחד נכנס בדרך ארץ ומבקש יפה: "אולי תוציא מישהו מבית הסהר"; את זה אנחנו הולכים עכשו לעשות! אנחנו הולכים לדבר עכשו אל השם יתברך, אפלו מלאכים יכולים לשבח את השם רק פעם אחת בחיים שלהם, יש להם רק הזדמנות אחת לדבר אל השם יתברך, ואנחנו היהודים יכולים לדבר כל יום אל השם יתברך!

אני זוכר כשהייתי ילד, גם אני לא רציתי להתפלל, ולכן כשאני מדבר אל ילדים או בחורים על תפלה, ואני רואה שלא מתפללים, הילד לא נהיה בעיני 'ילד רע' כי הוא לא מענין בתפלה, כי אני יודע שכל הם ילדים ובחורים, הם עדין לא מבינים את המשמעות של תפלה, כשהוא יגיע לגיל שלושים ארבעים - הוא כבר ידע היטב מה זה תפלה.

בעזרת השם יתברך אנו ממשיכים עם השעור שמסר ראש הישיבה שליט"א למחנכים ביום ראשון פרשת ראה ה'תשפ"ג בקריית ברסלב - ליבערטי יע"א.

איך יכולים לגרם לילדים להתפלל?

מלמדים שואלים: "איך אפשר לגרם לילדים להתפלל?" - מן הסתם רוצות גם המורות לדעת את זה כי אצל הבנות הבוגרות בבית החנוך נהיתה אורה שלהתפלל זה לא מענין.

ראשית העצה היא ללמד את פרוש המלים. כי כל זמן שילד לא יודע מה שהוא אומר, אזי הוא לא מבין את החשיבות של התפלה, אם התפלה היתה באידיש, היו כלם מצטרפים יפה לשירה. לכן כדאי ללמד עם הילדים את פרוש התפלה.

ישנה עוד עצה, בכל יום לפני שמתחילים להתפלל, אפשר למסר שיחה קצרה של שלוש ארבע דקות על מעלת התפלה.

אומרים לילדים: תארו לעצמכם שהיינו יכולים ללכת עכשו לתחנת המשטרה כאן בניו יארק ולבקש מה שרוצים, והם היו נותנים לכם, הרי כלם היו הולכים ומבקשים יפה: "אולי שלא יעצרו יותר את הרכב של אבא שלי", "אולי שלא

מפחד שמישהו יסתכל עליו, לכן הוא מוסיף לעצמו.

לבקש תפלה קצרה

לפני שנכנסים לכיתה, תמסרו את עצמכם אל השם יתברך, תעברו על השמות של התלמידים והתלמידות, תבקשו מהשם יתברך תפלה קצרה; אין לנו השגה מה תפלה עושה בשמים.

הרבה פעמים אדם חושב 'אני כבר כל כך מצלח, יש לי כבר את כל הכשרונות איך להתנהג עם הכיתה, ואחר כך הוא נכנס לכיתה ואין כלום, אף אחד לא רוצה להסתכל עלי, אף אחד לא מתייחס אלי, לא מקשיבים לי, ורוצים ליצאת לבכות, זה בא כי שכחתי לבקש מהשם יתברך, לך לפנה ותבקש מהשם: "רבנו של עולם תעזר שיהיה לי חן בעיני התלמידים שלי, ושיהיה יום קל".

תחלק את היום

היום בבקר אחרי השעור בדרך הגמרא, אמרתי לתלמידים, אחד אמר פעם לרבנו: "קשה לי מאוד להתפלל", אמר לו רבנו: "תחלק את התפלה; לפני שאתה מתחיל להתפלל, תחשב 'אולי ירדתי לעולם רק כדי לתקן את החלק של התפלה עד ברוך שאמר, וכו' תתאמץ להתפלל עד ברוך שאמר בכונה, ואחר כך תחשב 'אולי ירדתי לעולם כדי לתקן את הקטע של התפלה מברוך שאמר עד ויברך דוד, וכו' תתאמץ להתפלל גם את החלק הזה בכונה, וכו' תחשב כל הזמן רק על קטע אחד כל פעם" (לקוטי מוה"ר" חלק ב, סימן קכא).

רואים מזה, שאם חושבים מיד על זמן ארוך, זה מאוד קשה, אז אמרתי לתלמידים, קשה מדי לחשב 'אני צריך להיות מלמד כל השבוע, 'אני צריכה להיות מורה כל השבוע, לכן טוב לחשב רק על 'היום' ועל זמן קצר, 'היום אלמד עם הילדים

להתגונן מהגשם, שיידברו יפה אל הילדים, אפשר להושיב אותם ולספר להם ספור.

לא לבייש!

עומד בזכרוני מה שעשו עם בחור שהתחמק ויצא מהקעמפ, הוא הלך לקנות פיצה, אמרו לו לעמד שעה שלמה על הבמה, כי מי שספר את הספורים צריך להעביר את היום ולמשך את שעת האכל כמה שיותר, אז הוא מספר להם ספורים וחדשות למשך שעה שלמה, והבחור צריך לעמד עם קערת חביתות על הראש, עם שתי מצקות ביד, ומדברים עליו, מכריזים: "פאן עומד בחור שרחמנא לצלו יצא מהקעמפ, לקנות לעצמו פיצה!"

התמונה הזאת לא יוצאת לי מהראש, אני לא יכול לשכח את מה שעשו אתנו אז!

לאיפה הוא כבר הלך?! הלך לקנות לעצמו פיצה! ולכן צריכים לבייש אותו שעה שלמה בחדר אכל? - ודאי שאי אפשר להשאיר את הקעמפ הפקר, בודאי שאסור לבחור להתחמק החוצה ללא רשות, אבל צריכים לזכור ש"אף אחד לא בא לכאן כדי לריב אתה" דבר אתו יפה.

זו לא חצפה

אני יודע שלקלט את המשג ש"הילדים לא באו כדי לריב אתי" - זה מאוד קשה, לא כלם קולטים את זה. אשתי אומרת לי שהיא אף פעם לא הייתה יכולה להיות מורה, כי אחד הילדים שלנו תמיד מוסיף כשמעירים לו משהו, והיא לוקחת את זה אישי.

האמת היא שלא קרה כלום, אז הוא צחק, ככה הם ילדים, איך נכנס פה סטירות?! זו לא חצפה, הוא פשוט לא יודע איך לקבל את זה שאמרו לו לעשות משהו, הוא

עדין לא עושים את זה, הם ילדוטיים ועסוקים במשחקים.

היפוי של כבוד הורים

זו העבודה שלנו, לגרם לילדים להתפלל, ולגרם לילדים לצית לאבא ולאמא, על ידי שמדברים ממעלת התפלה, והיפוי של כבוד הורים.

המשפחות ששלחו את הילדים שלהם למוסדות שלנו בקיץ, לשבועות הספורות שנמצאים בקעמפ, מספרות שרואים הבדל גדול מאד בדרך ארץ של הילדים שלהם, כל השנה לא היה להם משג של, 'אבא ואמא', הם ידעו רק דבר אחד, חברים, ולשחק בחוץ, אבל מאז שהם לומדים אצל רבנו הם חוזרים הביתה אחרת לגמרי, הם כבר לא עונים בחזרה לאמא שלהם, הם מדברים כבר עם דרך ארץ; זה בא מהמלמדים והמורות שמדברים מזה יום אחר יום.

כשילד צוחק לעצמו, שיזכרו שגם אני צחקתי. כשאני חושב לאחור מה עשיתי בשנות ילדותי, אני מתפלל למה עשיתי את זה? - אבל אני יודע שהייתי ילד, כך עושים ילדים.

ללמד ביער

מלמדים אומרים לי, שקשה להם ללמד עם הילדים ביער, דעו לכם שכך למדו פעם. כשהייתי ילד הייתי בקעמפ סאטמער, שם היו כמה אלפי ילדים וכלם למדו ביער, לא הייתה שום כיתה, היו שלחנות וספסלים ביער וכו' למדו.

כשהתחיל לרדת גשם, רצו כלם - כמה אלפי ילדים - לבית הכנסת ענק, והמשיכו שם ללמד. המלמדים עמדו שם עם צנורות והרביצו לילדים... אף אחד לא אמר להם שאפשר לדבר אל הילדים; אני מבקש ממכם שלא רביצו לילדים, כשיורד גשם וצריכים ללכת

אני רוצה שהמלמדים והמורות יעקבו מה קורה בכתה, אי אפשר לבוא רק בשביל להגיד את השעור שלי ומעבר לזה לא אכפת לי כלום, צריכים לרחוח אם מציקים לילד או רומסים ורודפים ילד, ואת זה אפשר לשים לב בכל מקום, בהסעה ובשעת המשחקים.

צריכים לעקב אם לא מכניסים לילדים משגים חדשים. נכנסים למוסד כל הזמן ילדים חדשים, צריכים להבחין אם ישנם ילדים שמכניסים דברים חדשים שפותרים לילדים שלנו את הראש. רבנו אומר (ספורי מעשיות, מעשה ו) כשרוצים לדעת משהו, צריכים לשמע את ה'קאטאנוועס', את הבדיחות של המקום; כשנכנסים למקום, ושומעים את הבדיחות של המקום, אפשר לדעת מיד איפה כל הצבור אוהז, לכן, צריכים לעקב אחרי השיחות של הילדים כדי לשמע ממה מדברים וצוחקים, ואם רואים משהו, שימסרו מיד למשרד.

אני מקנה שהמלים הספורות האלו יתנו לכם קצת כוח, והשם יתברך יעזר שתהיה לכם הרבה הצלחה, אמן.

של כל השנה, אני אהיה הטוב, אני אנסה לשחד את הילדים, אני אשמח אותם, ואחרי ההפסקה נדבר מחדש מי יקח את הכתה להמשך.

אם לוקחים את השנה באופן של קצת ועוד קצת - יש כח.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתהיה לכם הרבה הצלחה.

לא קרה כלום אם אומרים לה מה לעשות

כל הילדים הם טובים, אפילו זה שיש לו את הטבע שקשואומרים לו משהו הוא עושה פרצופים, לא קרה כלום, עוד מעט תעשה מזה שיחה, קדם תמשיך את סדר היום, ואחר כך תלמד אותם שהרבה פעמים כשואומרים משהו לאדם, קשה לו לקבל את זה, אבל לא קרה כלום אם אמרו לה מה לעשות, מתר להגיד לה מה לעשות. אבל אל תחשבו שהילד הזה רוצה להפריע לי והילד הזה רוצה להוציא אותי מכאן, הילד לא רוצה כלום, הילד הוא ילד.

אם מתנהגים עם הילדים ברחמנות, עם לב ועם תפלה, אפשר להצליח מאד מאד.

לעקב מה קורה בכתה

תדברו עם הילדים על כבוד הורים ותפלה.

עד ההפסקה, מתשע עד אחת עשרה, אחרי ההפסקה חושבים הלאה 'אני נכנס אל הילדים רק עד ארוחת הצהרים, וכך זה לא קשה.

אצל מורות זה עוד יותר קל, כי בבית החנוך היום מחלק לשתים, לא עובדים מהשעה תשע עד חמש, אז אפשר כבר לחשב מהבקר 'אני באה רק לזמן קצר, עוד מעט אני כבר הולכת הביתה'.

[אנו מצרפים את לשון ראש הישיבה שליט"א מסוף השעור בדרך הגמרא (גטין פ"ד):

שהמלמדים יתחזקו ביותר בעבודת הקדש שלהם.

אני אתן לכם עצה טובה. אל תחשבו "מה אעשה עם הילדים כל השנה?" תחשבו רק על זמן קצר, מהשעה תשע עד ההפסקה, כמו שרובנו אמר פעם למישהו (לקוטי מוה"ר חלק ב' סימן קכא): "אל תחשב על לכוון בכל התפלה, תחשב היום אני אכונן עד ברוך שאמר, ירדתי לעולם רק כדי לתקן את החלק הזה של התפלה".

כשמלמד חושב 'מה אעשה עם הילדים עוד שבוע שלם?' העבודה שלו נהיית קשה מאוד, לכן כדאי לחלק את העבודה, ולחשב 'אני ממלא מקום', אני נכנס אל הילדים רק לשעתים, אני לא המלמד התקיף

מכתבים בעניני חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

אני גם לא שולח את הילדים שלי לקעמפ

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת נשא א', ג' סיון, מ"ז לעומר, שנת ה'תשפ"ג לכבוד ... גרו יאיר

לגבי האם לשלח את הבן שלך לקעמפ וכו'; אני גם לא שולח את הילדים שלי לקעמפ, אני לא עושה

המודרני, שההורים עושים מה שהילדים רוצים.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

(קונטרס עצתו אמונה פרשת נשא תשפ"ג)

חנוך זה עבודה של עשרים וארבע שעות

בעזרת ה' יתברך - יום א' פְּרַשַׁת אַחֲרֵי קְדוּשִׁים, ו' אֵייר, שְׁנַת ה'תשפ"א

לכבוד ... גרו יאיר, אֶלְעָד קבלתי את מכתבך.

הורים שרוצים נחת מהילדים שלהם צריכים לבקש הרבה מהשם יתברך; יומם ולילה צריך לבקש מהשם יתברך על הילדים, שיהם יגדלו פְּשָׁרִים, בקדושה ובטְהָרָה.

מוהרא"ש ספר, יהודי הגיע אל החפץ חיים הקדוש זכותו יגן עלינו לבקש ברכה שיזכה לבנים פְּשָׁרִים, לקח החפץ חיים תהלים שְׁהִיָּה נְפוּחַ מְרִטִיבוֹת, וְהִרְאָה אוֹתוֹ לַיהוּדִי וְאָמַר לוֹ: "זֶה הַסֵּפֶר תְּהִלִּים שֶׁל אֲמִי עָלֶיךָ הַשְּׁלוֹם, כָּאֵן הִיא הַיְתָה שׁוֹפֶכֶת אֶת לְבָבְךָ כֹּל יוֹם כְּדֵי לְזַכּוֹת בְּבָנִים פְּשָׁרִים, כִּף זֹכִים לְבָנִים פְּשָׁרִים".

טוב מאוד שאתם מלמדים לילדיכם שיזָהְרוּ, שִׁיְהִיו קְדוּשִׁים; אֵתָה אֹמֵר לָהֶם שְׁאֲסוּר לְשִׁים אֵת הַיְדִים עַל הָאוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ, מְאֹד חָשׁוּב לְהַכִּין יְלָדִים שֶׁהֵם יִדְעוּ אֵיךְ לְהִיּוֹת קְדוּשִׁים; מֵאִיפֹה הַיְלָדִים יִדְעוּ שְׁצָרִיךְ לְהִיּוֹת שְׁמוּרִים, לֹא לְפָגֵם בְּבְרִית? אִם לֹא אֹמְרִים - לֹא יוֹדְעִים; צָרִיךְ לְלַמֵּד אֵת הַיְלָדִים בְּעוֹדָם קְטַנִּים שְׁאֲסוּר לְגַעַת בְּאוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ.

מה שאתה שואל האם להסביר וכו' התשובה היא לא; כְּשֶׁמְדַבְּרִים

מקדשה אומרים זאת בלי הסברים, בלי טעמים; צריך לדבר קצר וחותר, אומרים את המלים האלו: "הקדוש ברוך הוא אומר שצריכים להיות קדושים, את זה אסור לעשות"; בלי למה ובלי למה, אל תוסיף ואל תוריד.

תספר להם מה שחכמינו הקדושים מספרים (שבת קיח): שרבינו הקדוש קבל את התאר "הקדוש" כי הוא הנה שמור מאד בקדושה; הוא עשה לעצמו גדר, הוא לא הניח את ידיו מתחת לחגורה כדי לא להגיע לדברים לא טובים, לכן קוראים לו 'רבינו הקדוש'; זהו גם גדר לקדשה ולצניעות, ללמד לילדים שלא יניחו את הידיים בפיסים.

גם צריך לראות שהם ילכו בלבוש עדין; זה גם גדר בקדושה, להלביש להם בגדים רגילים, לא צמודים; זה לא עדין ולא טוב להלביש לבנים מכנסים צמודות.

גם צריך להזכיר להם כל הזמן על שמירת עינים; זה הרי הדבר הכי חשוב לקדשה, כשהולכים עם הילדים ברחוב ויש פריצות אומרים להם להסתכל למטה, לשמור על העינים.

מספרים להם ספורים מצדיקים איך הם שמרו על העינים, למה הם זכו.

כשלוקחים את הילדים למקוה מזהירים אותם לשמור על העינים.

חנוך זה עבודה של עשרים וארבע שעות, חנוך זה איפה

שהולכים ואיפה שעומדים; כשערים וכשישנים, כשמשכיבים את הילדים לישון אומרים להם איך לישון, מלמדים אותם לישון כיהודי - לישון על הצד, זה גם משהו שמביא קדושה, לא לישון על הגב ולא על הבטן.

גם מלמדים אותם שילכו תמיד לבושים, לא להסתובב בבית רק עם בגוד תחתון; יהודים פְּשָׁרִים הולכים תמיד לבושים, ביום הולכים עם בגדי יום, ובלילה עם בגדי שינה.

כשרואים ילדים משחקים עם ילדים אחרים, הם שוכבים אחד על השני, יושבים אחד על השני; מאד חשוב עבור קדושה ללמד אותם לא לעשות את זה.

כשלוקחים ילדים לשחות מלמדים אותם לשחות בקדושה; מלמדים אותם שאם מישהו מחפש לגעת ולמשש אותם שיתרחקו ויצאו משם.

אם מכניסים בילדים מקטנותם יראת שמים, זוכים פְּשָׁהֶם מתבגרים - לשאב מהם הרבה נחת דקדשה.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

(קונטרס עצתו אמונה פרשת אמור תשפ"א)

לקבלת הנליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב

קול ברסלב

שיעורים; חינוך יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד
079-704-0066

ארצות הברית 845-351-0910 / 212-444-9191 / אנגליה 03303502361
קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 1552354370

מייל חינוך יומי chizikyomi@gmail.com

קוואל פון חיוזוק (נשים)

שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד
079-704-0069

ארצות הברית 845-351-0960 / 212-444-9169 / אנגליה 03303502363
קנדה 438-320-9090

...